ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 24.11.2020 г.
COM(2020) 756 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно цялостното функциониране на официалния контрол, провеждан в държавите членки (2017—2018 г.) с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита

{SWD(2020) 283 final}

СЪДЪРЖАНИЕ

1. РЕЗЮМЕ 1
2. ВЪВЕДЕНИЕ 2
3. ПРАВНА РАМКА 3
4. ПРЕГЛЕД НА ГОДИШНИТЕ ДОКЛАДИ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ 4
   - 4.1. Получаване и преглед на годишните доклади на държавите членки 4
   - 4.2. Организация и извършване на официалния контрол 6
     - 4.2.1. Оперативни и стратегически цели 6
     - 4.2.2. Планиран и текущ официален контрол 6
     - 4.2.3. Специфични контролни дейности 7
     - 4.2.4. Ресурси 7
   - 4.3. Цялостно съответствие със законодателството в областта на фуражите и храните, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях и правилата относно биологичното земеделие 8
     - 4.3.1. Видове несъответствия 8
     - 4.3.2. Анализ на несъответствията 9
   - 4.4. Национални системи за одит 9
     - 4.4.1. Вътрешни и/или външни одити по отношение на официалния контрол 9
     - 4.4.2. Одити и инспекции на контролните органи 10
   - 4.5. Действия за гарантиране на ефективното прилагане на националните планове за контрол 10
     - 4.5.1. Действия за гарантиране на съответствие на стопанските субекти в областта на храните, операторите в сектора на фуражите, другите съответни производители и собствениците на предприятия 10
     - 4.5.2. Осигуряване на изпълнението: предприети действия в случай на несъответствие 11
     - 4.5.3. Предприети действия за гарантиране на ефективно функциониране на службите за официален контрол 11
   - 4.6. Цялостно действие на системата за контрол при прилагането на националните планове за контрол 12
   - 4.7. Изменения в МНПК 12
5. КОНТРОЛНИ ДЕЙНОСТИ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА В ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ 13
   - 5.1. Одити 13
     - 5.1.1. Обобщаващи доклади 15
     - 5.1.2. Някои елементи, които трябва да се подчертаят 15
6. ПОСЛЕДВАЩИ ДЕЙСТВИЯ ОТ СТРАНА НА КОМИСИЯТА И ДЕЙСТВИЯ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО 17

6.1. Систематични последващи действия по отношение на препоръките 17
6.2. Подкрепа за държавите членки 18
6.2.1. Мрежи 18
6.2.2. „По-добро обучение за по-безопасни храни“ (BTSF) 20
6.3. Осигуряване на изпълнението 20
7. ЗАКЛЮЧЕНИЯ 21

Списък на графики

Chart 1: number of missions carried out in Member States in 2017-2018 12
Chart 2: number and type of missions performed per topic 2017-2018 12

1. РЕЗЮМЕ

В настоящия доклад се представя цялостният резултат от контролните дейности на националните органи и на Комисията, проведени в периода 2017—2018 г. с цел гарантиране на високо равнище на защита на здравето и доверие по отношение на законодателството в областта на храните и фуражите, здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, биологичното земеделие и схемите за качество. Тези области са жизненоважни в ежедневието на гражданите на Европейския съюз (ЕС). Те са и от ключово значение за осигуряването на безпроблемно функциониране на търговията с храни, животни и растения както в самия ЕС, така и с държавите извън ЕС.

Държавите членки са отговорни за изпълнението на основания на риска официален контрол, описан подробно и планиран в техните многогодишни национални планове за контрол (МНПК). Официалният контрол има за цел да се провери дали операторите по цялата верига за храни и фуражи спазват приложимото законодателство и, когато случаят не е такъв, от държавите членки се очаква да осигурят изпълнението на въпросното законодателство и да предприемат мерки за постигането отново на съответствие от тези оператори. Чрез одити службите на Комисията проверяват изпълнението на официалния контрол и свързаните дейности по осигуряване на изпълнението от страна на държавите членки.

Повечето държави членки докладваха, че равнището на осигуряване с персонал, финансовите ресурси и/или оборудването са основните проблеми, които оказват въздействие върху изпълнението на техните МНПК. С помощта на подобрения анализ на данни, използването на ИТ инструменти и контрола на документацията някои държави членки успяха да се справят с тези предизвикателства, други обаче докладваха, че не са могли изцяло да изпълнят своите планове за контрол.

Комисията счита, че трябва да бъдат осигурени подходящи ресурси за инспекции на място. Що се отнася до въпроси в най-различни области, като например измамите с храни[1], проверката на правилното етикетиране на храни и фуражи, прилагането на добри хигиенни практики при клане и подходящата употреба на продукти за растителна защита, инспекциите на място са от съществено значение.

Контролът на Комисията относно изпълнението от държавите членки на официалния контрол по веригата за храни и фуражи дава ясна представа за резултатите на държавите членки по отношение на проверките и осигуряването на спазване от страна на операторите на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита.

[1] Измама е преднамерено действие на предприятия или физически лица с цел подвеждане на купувачи и получаване по този начин на неправомерно предимство. Такива действия могат също да представляват риск за здравето на хората, животните или растенията, за хуманното отношение към животните или за околната среда. На уебстраниците на мрежата на ЕС за борба с измамите с храни е предоставена допълнителна основна информация.

Този контрол допринася в значителна степен за процеса на преглед на законодателството, целящ да се гарантира, че законодателството на Съюза съответства на поставените цели.

Въз основа на контрола от страна на Комисията по отношение на държавите членки беше заключено, че като цяло в държавите членки са налице необходимите системи за контрол, чрез които се гарантира изпълнението на изискванията на ЕС. В рамките на контрола от страна на Комисията в някои държави бяха установени недостатъци в изпълнението на официалния контрол, като се посочва, че все още са налице възможности за подобрение. Комисията осъществяваше систематични последващи действия във връзка с препоръките си към държавите членки и използваше други инструменти за осигуряване на изпълнението при необходимост. Освен това Комисията подкрепяше държавите членки (и държавите извън ЕС) чрез предоставяне на техническа подкрепа и обучение посредством инициативата „По-добро обучение за по-безопасни храни“ (BTSF) и технически срещи на експерти от държавите членки.

В настоящият доклад се отправят някои препоръки за допълнително укрепване на системите за официален контрол чрез информационните мрежи за длъжностни лица, използването на информация от частните схеми за осигуряване на качеството и публикуването на резултатите от официалния контрол.

2. ВЪВЕДЕНИЕ

Целта на ЕС е да гарантира високи равнища на защита на здравето и доверие в областите на безопасността на храните и фуражите, здравето на животните и растенията, хуманното отношение към животните, биологичното земеделие и схемите за качество. Гражданите на ЕС с основание очакват високи стандарти в тези области.

Налице е всеобхватна правна рамка на ЕС, с която се цели гарантиране на съгласуваност на контрола по веригата за храни и фуражи — „от фермата до трапезата“, и подходящ мониторинг, като същевременно се гарантират ефективен вътрешен пазар и търговия с държавите извън ЕС.

Един от стълбовете на интегрираната политика на ЕС за безопасност на храните „от фермата до трапезата“ е системата за ефективен официален контрол[2] за проверка на съответствието на операторите по веригата за храни и фуражи със стандартите на ЕС.

[2] „официален контрол“ означава всяка дейност, извършвана от компетентните органи на държава — членка на ЕС, с цел проверка на съответствието със законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита и дали животните и стоките отговарят на тези изисквания.

Комисията изпълнява важна роля в общата рамка за контрол на равнището на ЕС[3] и осъществява контрол, включително одити, в държавите членки.

Държавите членки представят годишни доклади за изпълнението на официалния контрол пред Комисията[4], която от своя страна докладва[5] на обществеността, на Европейския парламент и на Съвета за общото състояние на контрола в държавите членки, като взема предвид:

- годишните доклади, представени от националните органи за извършените от тях контролни дейности;
- резултатите от извършения от Комисията контрол в държавите членки.

Настоящият доклад обхваща 2017 и 2018 година.

3. ПРАВНА РАМКА

С „общото законодателство в областта на храните“[6] на операторите на предприятия за храни/фуражи се възлага основната отговорност за гарантиране безопасността на храните. Изискванията относно биологичното производство, етикетирането на биологични продукти[7] и схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (защитените наименования за произход, защитените географски указания и храните с традиционно специфичен характер)[8] се разглеждат в конкретни регламенти на ЕС.

Държавите членки са задължени да проверяват дали стопанските субекти спазват приложимото право на ЕС. За тази цел в техните МНПК са описани системите за официален контрол.

От 14 декември 2019 г. започнаха да се прилагат промените в законодателството, свързано с тези изисквания, съгласно Регламента относно официалния контрол

---

[3] Член 116 от Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита — ОВ L 95, 7.4.2017 г., стр.1.

[4] Член 113, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2017/625.

[5] Член 114 от Регламент (ЕС) 2017/625.

[6] Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните — ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр.1.

[7] Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 — ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр.1.

[8] Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни — ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1.

(РОК)[9]. В РОК се описват изискванията по отношение на системите за контрол, МНПК и извършването на официалния контрол[10]. Най-важните изисквания, въведени с новия РОК и свързани със системите за официален контрол и МНПК, са следните:

- в обхвата вече се включват също така официалният контрол на страничните животински продукти, здравето на растенията, продуктите за растителна защита, биологичното производство и етикетирането на защитените наименования за произход, защитените географски указания и храните с традиционно специфичен характер;
- от държавите членки се изисква да определят един орган за координиране на изготвянето, съгласуването, преразглеждането, актуализирането и докладването във връзка с МНПК;
- в МНПК се описват неговите стратегически цели и подробно изложеното в тях категоризиране на официалния контрол според рисковете;
- МНПК трябва да се направят обществено достояние, с някои ограничени на брой изключения;
- за да се гарантира на висока степен на прозрачност, на обществеността се предоставя съответната информация относно организацията и осъществяването на официалния контрол; това задължение може да бъде изпълнено чрез публикуването на годишния доклад, представен на Комисията от всяка държава членка[11].

Съгласно РОК от Комисията[12] се изисква да извършва контрол, включително одити, в държавите членки, а от държавите членки се изисква да предприемат подходящи последващи мерки за отстраняване на слабостите, установени при този контрол[13].

4. ПРЕГЛЕД НА ГОДИШНИТЕ ДОКЛАДИ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

4.1. Получаване и преглед на годишните доклади на държавите членки

Държавите членки предоставиха своите годишни доклади за 2017 и 2018 година съгласно предишния регламент относно официалния контрол, който бе отменен и заменен с РОК[14]. Препоръчаната и приложима за тези години структура на

[9] С Регламент (ЕС) 2017/625 беше отменен Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните.

[10] Членове 109, 110 и 111 от Регламент (ЕС) 2017/625.

[11] Член 11 от Регламент (ЕС) 2017/625.

[12] Член 116 от Регламент (ЕС) 2017/625.

[13] Член 119 от Регламент (ЕС) 2017/625.

[14] Член 44 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

докладите, подробно описана в насоките на Комисията[15], представляваше основата за настоящата оценка.

Относително малко държави членки представиха годишните си доклади на службите на Комисията в рамките на определения краен срок. Единствено Чешката република, Естония, Финландия, Латвия, Литва и Словашката република представиха навреме своите доклади за 2017 и 2018 година. Някои държави закъсняха твърде много по отношение на докладването — например Комисията получи последния годишен доклад за 2017 г. през април 2019 г., а през юни 2020 г. все още не беше получила един годишен доклад за 2018 г.

Докладите се различават значително по отношение на представянето на данните и естеството на представените данни. Това прави трудно анализирането и сравнението им и представлява значително предизвикателство за службите на Комисията с оглед изготвянето на настоящия годишен доклад.

Във връзка с биологичното производство Комисията отговори на коментарите от Европейската сметна палата[16] и през 2018 г. започна да изпраща последващи писма до държавите членки с искане за пояснения и допълнителна информация във връзка с годишните доклади относно биологичното производство. За годината на докладване 2017 беше изпратено писмо до 14 държави членки и една държава от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ). За годината на докладване 2018 — до 24 държави членки и една държава от ЕАСТ[17].

В РОК бе въведен стандартен образец на формуляр за годишните доклади, които държавите членки[18] ще представят също така по електронен път. С РОК се удължава срокът (от 30 юни на 31 август) за представяне на тази информация и данни. Докладването чрез електронни средства и по еднакъв начин на резултатите от официалния контрол, вида и броя на случаите на несъответствие и мерките, предприети с цел гарантиране на ефективното изпълнение на МНПК на държавите членки, ще улесни анализа на Комисията и сравнението на тези данни в рамките на държавите членки и между тях.

---

[15] Решение 2008/654/ЕО на Комисията от 24 юли 2008 г. относно насоките за подпомагане на държавите членки при изготвянето на годишния доклад за единния интегриран многогодишен национален план за контрол, предвиден в Регламент (ЕО) № 882/2004 — ОВ L 214, 9.8.2008 г., стр. 56.

[16] Вж. Специален доклад № 04/2019: Системата за контрол на биологичните продукти е усъвършенствана, но някои предизвикателства остават.

[17] 2017 г.: Белгия, Германия, Дания, Естония, Италия, Литва, Люксембург, Норвегия, Полша, Португалия, Унгария, Финландия, Хърватия, Чешката република, Швеция; 2018 г.: Австрия, Белгия, България, Германия, Гърция, Дания, Естония, Ирландия, Испания, Италия, Кипър, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Унгария, Финландия, Франция, Хърватия, Чешката република, Швеция.

[18] Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/723 на Комисията от 2 май 2019 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на стандартния образец на формуляр, който следва да бъде използван в годишните доклади, представяни от държавите членки — ОВ L 124, 13.5.2019 г., стр. 1; приет съгласно член 113, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/625.

4.2. Организация и извършване на официалния контрол

Държавите членки са установили системи за официален контрол, които до голяма степен им дават възможност да гарантират прилагането на правната рамка от страна на стопанските субекти в областта на храните и операторите в сектора на фуражите. Специфичните аспекти на тези системи са очертани по-долу с цел да се илюстрират някои от предизвикателствата и инициативите, представени от държавите членки.

4.2.1. Оперативни и стратегически цели

В своите МНПК държавите членки следва да определят стратегическите цели за организацията на официалния контрол[19]. По-малко от една трета от тях обаче (Белгия, Германия, Дания, Естония, Ирландия, Италия, Кипър, Финландия и Франция) докладваха относно специфичните ключови показатели за ефективност (КПЕ), използвани за оценка на ефективността на техния официален контрол. Включването на резултатите от тези КПЕ би осигурило по-добро разбиране на начина, по който всяка държава членка използва резултатите от контрола, за да внесе изменения в МНПК, когато това е необходимо.

Други държави членки докладват по-общо за начина, по който техният контрол оказва въздействие върху целите. Например Нидерландия заяви, че използва показатели за хуманно отношение към животните за определяне на целите на програмите за официален контрол. Компетентните нидерландски органи измерват ефективността на контрола също така чрез специфични проекти, като например „План за подобряване на веригата за доставки на месо“, „Медта във фуражите за свине“ и „Наблюдение за съответствие на кланици за червено месо и птицекланици“. В годишния доклад се посочва, че работата, извършена през 2017 г. във връзка с анализите на целеви групи и разработването на стратегии за мониторинг преди оценките на въздействието, е осигурила по-пълна представа за съответствието и следователно за ефективността на официалния контрол.

4.2.2. Планиран и текущ официален контрол

Съгласно законодателството на ЕС националните органи следва да планират своя официален контрол съгласно установените приоритети, основани на риска[20]. Въпреки че всички държави членки подчертаха, че определят честотата на официалния контрол чрез основани на риска оценки, те не описаха използваната методология.

Органи за оценяване на съответствието от трета страна сертифицират европейските предприятия за храни и фуражи съгласно редица частни схеми за осигуряване на качеството. Австрия, Белгия, Дания, Нидерландия и Обединеното кралство

[19] Член 42, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 882/2004 и член 110, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 2017/625.

[20] Членове 3, параграф 1 и 43, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 882/2004 и член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2017/625.

докладваха за начина, по който използват информацията от тези схеми в своите оценки на риска. Например Нидерландия е провела срещи със собствениците на тези схеми.

4.2.3. Специфични контролни дейности

Освен планираните контролни дейности държавите членки реагират на възникващите проблеми със специфични контролни дейности. Дания и Унгария докладваха, че когато броят на проверките в рамките на редовния официален контрол е бил по-малък, отколкото в предходни години, те са увеличили броя на *ad-hoc* специфичните контролни дейности.

В Нидерландия основаният на риска мониторинг е показал, че целевият мониторинг на конкретни храни, целевите инспекции за съответствие и контролът на микробиологичните опасности могат да имат предимства и могат да предоставят на предприятията и потребителите рамка, на която да се основат специфичните действия.

В периода 2017—2018 г. повечето държави членки трябваше да се справят с последиците от инцидента с фипронил, възникнал в Нидерландия и довел до изтегляне и изземване на яйца и яйчни продукти в целия ЕС (въпросът е посочен конкретно в докладите на Белгия, Дания, Италия, Нидерландия, Полша, Унгария, Финландия, Франция и Чешката република).

Редица държави членки (Белгия, Германия, Гърция, Дания, Испания, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Обединеното кралство, Словения, Унгария, Финландия и Швеция) посочиха измамите с храни и продажбите по интернет като области, поставящи особени предизвикателства. Новата възможност съгласно РОК за вземане на проби от стоки, предлагани за продажба, чрез средства за комуникация от разстояние[21] и правилата относно нивото на финансовите санкции за измами с храни[22] следва да помогнат на държавите членки при осигуряването на изпълнението в тези области.

Наличието на африканска чума по свинете изискваше значителни официални ресурси в засегнатите държави — за контрол на болестта, или държавите в риск — за предотвратяване на нейната поява и гарантиране на ранното ѝ откриване, както бе докладвано от Германия, Естония, Полша, Румъния, Финландия и Швеция.

4.2.4. Ресурси

Държавите членки трябва да гарантират наличието на подходящи финансови средства за осигуряване на персонала и другите ресурси, необходими на компетентните органи за извършването на официалния контрол и другите официални дейности[23].

[21] Член 36 от Регламент (ЕС) 2017/625.

[22] Член 139, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/625.

[23] Член 26 от Регламент (ЕО) № 882/2004 и член 78 от Регламент (ЕС) № 2017/625.

Белгия, България, Германия, Гърция, Испания, Кипър, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Финландия и Швеция подчертаха, че бюджетните съкращения са довели до намаляване на числеността на персонала, понякога значително в сравнение с предходни години, и до недостатъчно финансови и/или материални ресурси. Германия, Гърция, Испания, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния и Финландия признаха, че не са могли да изпълнят всички задачи, планирани в техните МНПК.

В Нидерландия, Франция и Чешката република бе увеличена числеността на персонала с цел справяне с конкретни задачи, например в областта на здравеопазването на животните (африканска чума по свинете, високопатогенна инфлуенца по птиците), здравето на растенията (*Xylella fastidiosa*), измамите с храни и подготовката за Брексит.

Испания, Малта и Швеция посочиха трудности при наемането на подходящо квалифициран персонал — проблем, пред който са били изправени също така стопанските субекти в областта на храните и операторите в сектора на фуражите.

Държавите членки докладваха, че основните стратегии, които са им помогнали да смекчат намаляването на числеността на персонала, са били анализът на данни и подобрените IT системи.

Компетентните органи на държавите членки виждат споделянето на знания с националните експерти (в рамките на държавите членки и между тях) като ключов елемент за подобряване на одитните процедури. Всички държави членки приветстваха инициативата BTSF.

4.3. Цялостно съответствие със законодателството в областта на фуражите и храните, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях и правилата относно биологичното земеделие

Годишните доклади предоставят информация за и анализ на несъответствията, установени от компетентните органи на държавите членки по отношение на стопанските субекти в областта на храните и операторите в сектора на фуражите.

4.3.1. Видове несъответствия

Повечето несъответствия, докладвани от компетентните органи на държавите членки, се отнасяха до пропуски при спазването на добри хигиенни практики и поддръжката на инфраструктурата, както и оператори, които или не извършват собствени проверки, или не регистрират резултатите от тези проверки.

Осигуряването на изпълнението в областите на разпространението, продажбата, етикетирането и употребата на пестициди, както и етикетирането на хранителни продукти, предназначени за крайния потребител, също продължиха да бъдат значителни предизвикателства в държавите членки.

4.3.2. Анализ на несъответствията

Случаи на несъответствие

В някои доклади се посочваха проценти на несъответствие. Използването на проценти за сравнение на резултатите на държавите членки може да се окаже подвеждащо. При съпоставяне на данните на държавите членки по-високият процент на докладвани несъответствия в дадена държава членка не означава непременно, че ситуацията в тази държава членка е по-лоша. Напротив, той може да показва, че в тази държава членка има по-добро насочване на контрола въз основа на риска и ресурсите. По-добре насоченият контрол може да доведе до по-голям брой инспекции (и установени несъответствия).

Естество на риска, който се поражда от несъответствието

Само малка част от годишните доклади съдържатха информация относно рисковете, свързани с несъответствията, установени по време на официалния контрол.

Като цяло рисковете се отнасяха до евентуалното разпространение на болести по животните или растенията и/или трудностите за тяхното ограничаване, слабата проследимост и опасностите за потребителите, свързани с безопасността на храните, като например алергени, хранителни отравяния и химическо замърсяване.

Първопричина(и) за несъответствието

Повечето държави членки посочиха, че при стопанските субекти в областта на храните все още е липсва разбиране за правните изисквания. Елементи като честата ротация на служители, трудностите при намирането на квалифициран персонал и недостатъчното обучение допринасят за недостатъчното изпълнение на някои правни изисквания от страна на стопанските субекти.

По-ниските маржове на печалба също бяха посочени като причина за тези несъответствия по отношение на инфраструктурата на стопанските субекти.

4.4. Национални системи за одит

4.4.1. Вътрешни и/или външни одити по отношение на официалния контрол

Държавите членки трябва да извършват одити на собствените си системи за контрол или да организират извършването на одити от трети лица, чийто обект са самите те, за да се гарантира, че спазват изискванията на Регламента[24].

Годишните доклади на държавите членки включваха ограничена информация за вътрешните одити, извършени по отношение на системите за официален контрол. В повечето доклади просто се посочват броят на извършените одити и общ отчет за последващите действия във връзка с тези (вътрешни) одити. В нито един от

[24] Член 4, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 882/2004 и член 6 от Регламент (ЕС) № 2017/625.

годишните доклади не се съдържаше информация относно ефективността на системите за официален контрол.

4.4.2. Одити и инспекции на контролните органи

Държавите членки могат да делегират някои от своите дейности, свързани с официалния контрол[25]. В повечето държави членки частни контролни органи осъществяват дейност в сферата на одитирането и сертифицирането на стопанските субекти в областта на храните в съответствие с правилата относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти съгласно схемите за качество. От компетентните органи се изисква да извършват одит на тези органи[26].

Докладите на държавите членки не предоставиха информация относно контрола върху частните контролни органи, когато съществува интегриране между сертифицирането от страна на частните схеми за осигуряване на качеството и плана за официален контрол.

Съгласно правилата относно биологичното производство от държавите членки се изисква да извършват надзор над контролните органи, на които делегират задачи, свързани с официалния контрол, и да докладват резултатите от тези надзорни одити на Комисията. Надзорните одити включват оценки на офисите, одити, при които компетентният орган наблюдава инспекцията, извършвана от инспекторите на контролния орган, повторни одити, при които компетентният орган пряко инспектира биологичните оператори с цел проверка на съответствието на контролния орган с оперативните процедури и оценка на неговата ефективност, и пазарен контрол. Компетентните органи налагат санкции, когато е необходимо, включително оттегляне на делегирането на правомощия на тези органи.

4.5. Действия за гарантиране на ефективното прилагане на националните планове за контрол

4.5.1. Действия за гарантиране на съответствие на стопанските субекти в областта на храните, операторите в сектора на фуражите, другите съответни производители и собствениците на предприятия

Държавите членки разработиха инструменти, като например указания, информационни кампании и обучения, с цел да помогнат на стопанските субекти в областта на храните да постигнат съответствие с регламентите за безопасността на храните. Например Дания въведе етикет за хуманно отношение към животните и „схема за жълт картон“ с цел намаляване на употребата на антибиотици в свиневъдството.

---

[25] Член 5 от Регламент (ЕО) № 882/2004 и член 28 от Регламент (ЕС) № 2017/625.

[26] Член 5, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 882/2004 и член 33, буква а) от Регламент (ЕС) № 2017/625.

Повишаването на знанията на персонала, извършващ официален контрол, и на стопанските субекти в областта на храните води до по-високи проценти на съответствие (например относно микробиологичното замърсяване, начините за определяне на срока на годност на храните и начините за провеждане и разбиране на провокационните тестове за идентификация на Listeria в Нидерландия).

Компетентните органи постигнаха по-голяма прозрачност чрез усилия за комуникационни кампании и кампании за повишаване на осведомеността, насочени към потребителите. Нидерландия докладва, че публикуването на резултатите от официалния контрол е довело до по-високо равнище на съответствие с правната уредба от страна на стопанските субекти в областта на храните.

4.5.2. Осигуряване на изпълнението: предприети действия в случай на несъответствие

Държавите членки трябва да са въвели ефективни, пропорционални и възпиращи наказания/санкции[27].

Държавите членки прилагаха редица действия за осигуряване на изпълнението, вариращи от устни и писмени предупреждения през изземване и унищожаване на стоки до (временно) отнемане или ограничаване на одобренията на операторите. Някои използваха налагането на глоби като възпираща мярка. Сезирането на съда продължи да бъде крайна мярка.

Люксембург и Финландия ограничиха достъпа на операторите до системите за финансово подпомагане, докато в градовете в Белгия функционираше система за обявен официален контрол в предприятията за храни, работещи директно с потребителя, а резултатите бяха съответно публикувани.

Австрия, Германия, Италия, Латвия, Люксембург, Малта, Португалия, Финландия и Хърватия отбелязаха, че сътрудничеството с други органи (например данъчни органи, полиция) относно измами с храни се е подобрило през годините.

4.5.3. Предприети действия за гарантиране на ефективно функциониране на службите за официален контрол

Редица държави членки докладваха за използването на (подобрени) IT системи и техники за анализ на данни като начини за подобряване на ефективността и ефикасността на официалния контрол. Други примери, описани в докладите, включваха:

- използването на научни иновации, например пълно геномно секвениране с цел анализ на огнищата на Listeria;
- акредитация на компетентни органи по международните стандарти за качество, като например стандартите на ISO за системите за управление на

[27] Членове 54 и 55 от Регламент (ЕО) № 882/2004 и членове 137, 138 и 139 от Регламент (ЕС) № 2017/625.

качеството (ISO 9001), за дейността на различни видове органи, извършващи контрол (ISO 17020), и за изискванията към органите, извършващи одит и сертификация на системи за управление (ISO 17021);

- създаването на мрежи за контрол в някои специализирани сектори (например подобрители в храните, сред които хранителни добавки и овкусители, материали, влизащи в контакт с храни, контрол върху износа) с цел подобряване на нивото на компетентност както на персонала, извършващ официален контрол в сектора, така и на операторите.

4.6. Цялостно действие на системата за контрол при прилагането на националните планове за контрол

В своите годишни доклади държавите членки посочиха, че като цяло техните системи за официален контрол са налице и са достатъчни. Повечето от тях също така докладваха за планове за допълнително подобряване на ефикасността. Най-често посочваните средства за постигане на това са ИТ системите, анализът на данни, наръчниците за качеството и обучението.

4.7. Изменения в МНПК

Никоя държава членка не докладва за конкретни промени в своя МНПК. Единствените докладвани промени бяха основани на резултатите от официалния контрол и информацията, получена от лабораторните анализи на хранителните и фуражните продукти.

5. КОНТРОЛНИ ДЕЙНОСТИ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА В ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

5.1. Одити

Дирекция „Одити и анализи в областта на здравеопазването и храните“ в ГД „Здравеопазване и безопасност на храните“ на Комисията извършва контролни дейности с цел проверка дали законодателството на ЕС в областта на безопасността на храните и фуражите, здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията, биологичното земеделие и схемите за качество, както и в някои области на човешкото здраве[28] се прилага и изпълнява правилно. Тя публикува годишна работна програма и актуализация в средата на годината[29] на уебсайта на ГД „Здравеопазване и безопасност на храните“.

Дирекцията извършва този контрол редовно и в сътрудничество с компетентните органи на държавите членки.

Един от елементите на одитите са проверките на място, при които експертите на Комисията работят заедно с компетентните органи, извършващи официалния контрол. Експерти от държавите членки редовно подпомагат експертите на Комисията.

Контролът от страна на Комисията има за цел[30]:

- проверка на прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита;
- проверка на функционирането и организацията на националните системи за контрол и на компетентните органи;
- разследване и събиране на информация относно
    - официалния контрол и практиките за осигуряване на изпълнението;
    - важни или повтарящи се проблеми, свързани с прилагането на правилата или с осигуряването на тяхното изпълнение;
    - спешни ситуации, възникващи проблеми или нови обстоятелства.

Докладите от отделните одити са обществено достъпни[31] на уебсайта на ГД „Здравеопазване и безопасност на храните“.

През периода 2017—2018 г. дирекция „Одити и анализи в областта на здравеопазването и храните“ проведе общо 264 мисии (основно одити, а също и

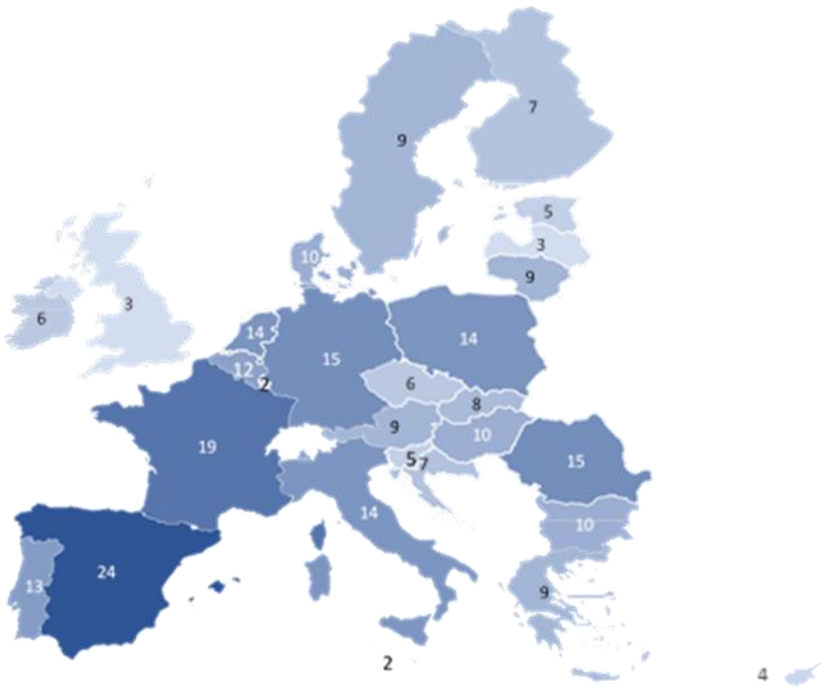
[28] Контролните дейности в областта на човешкото здраве не се осъществяват съгласно Регламент (ЕО) № 882/2004 или 2017/625 и следователно не са включени в настоящия доклад.

[29] На разположение на адрес: https://ec.europa.eu/food/audits_analysis/audit_programmes_en

[30] Член 116, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2017/625.

[31] На разположение на адрес: http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit_reports/index.cfm

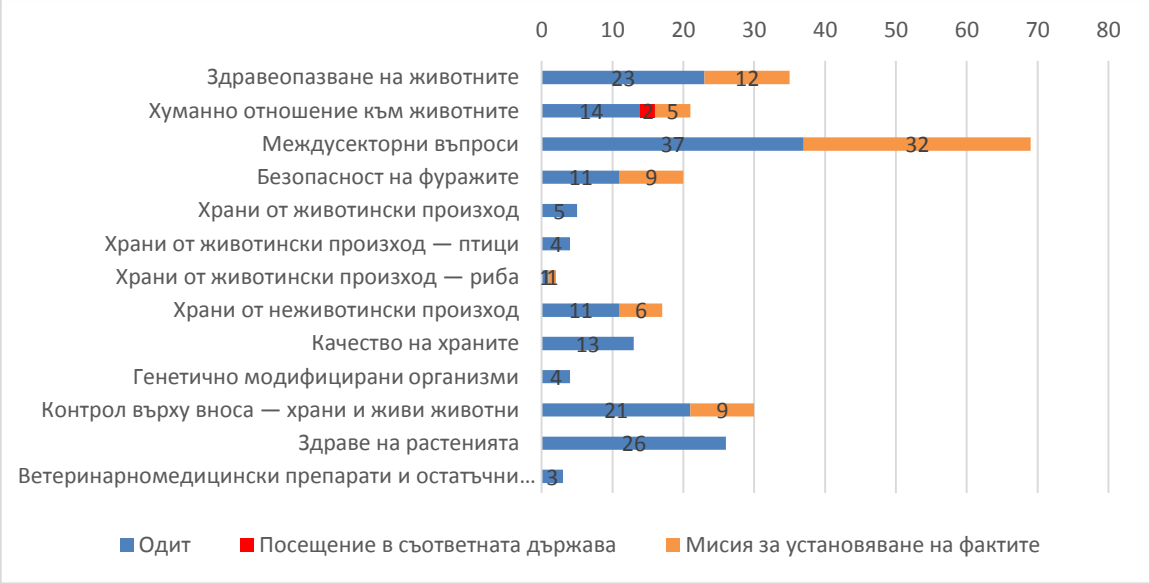
посещения в съответните държави и мисии за установяване на фактите[32]) в държавите членки. На графика 1 е представен преглед на броя на мисиите по държави членки.

Графика 1: Брой мисии, проведени в държавите членки в периода 2017—2018 г.

На графика 2 се представя преглед на вида на мисиите според различните теми съгласно РОК.

[32] При одитите се проверява изпълнението на официалния контрол, докато посещенията в съответните държави и мисиите за установяване на фактите се използват за събиране на информация за дадена държава или за дадена тема в множество държави членки.

Графика 2: Брой и вид проведени мисии по теми в периода 2017—2018 г.

5.1.1. Обобщаващи доклади

Комисията също така публикува[33] обобщаващи доклади, в които се представя преглед на областта, обхванатата от дадена поредица от одити, като се установява какво функционира или не функционира във връзка с изпълнението на контрола и прилагането на законодателството и се посочват примери за добри практики в държавите членки. Тези доклади осигуряват основата за обмен с експерти от държавите членки в рамките на инициативата BTSF с цел обсъждане на установените общи проблеми и споделяне на добрите практики.

През 2017 и 2018 година Комисията публикува 22 обобщаващи доклада, свързани с нейните контролни дейности в държавите членки в следните области: безопасност и качество на храните, здравеопазване на животните и хуманно отношение към тях и здраве на растенията.

Работният документ на службите на Комисията, придружаващ настоящия доклад[34], съдържа по-подробно описание на някои от основните области, в които Комисията осъществи контрол в държавите членки в периода 2017—2018 г.

5.1.2. Някои елементи, които трябва да се подчертаят

Поредица от одити на националните системи за одит показа, че резултатите от тези одитни дейности допринасят за подобряване на последователността и ефективността на официалния контрол.

---

[33] На разположение на адрес: http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/index.cfm

[34] Работен документ на службите на Комисията, придружаващ документа: Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно цялостното функциониране на официалния контрол, провеждан в държавите членки (2017—2018 г.) с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на храните и фуражите и правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях.

В областта на безопасността на храните мисиите за установяване на фактите непосредствено след инцидента с фипронила допринесоха за подобряване на наличните инструменти на равнището на ЕС за управление и ограничаване на подобни инциденти.

Поредица от одити на официалния контрол по отношение на етикетирането на храните (информация за потребителите и хранителни и здравни твърдения), материалите, влизащи в контакт с храните, готовите за консумация храни и електронната търговия в хранителната верига показа, че тези области се нуждаят от повече внимание в плановете за официален контрол.

В областта на здравеопазването на животните епидемиите от африканска чума по свинете и инфлуенца по птиците бяха основните проблемни области, в които Комисията приоритетно провеждаше контрол.

По отношение на хуманното отношение към животните Комисията завърши своя проект относно транспортирането на животни с пътни превозни средства и по море. Въпреки че са налице забележими подобрения в областта на хуманното отношение към животните, продължават да съществуват важни проблеми. По отношение на морския транспорт Комисията желае да установи сътрудничество с Европейската агенция по морска безопасност с цел подобряване на съответствието на плавателните съдове за добитък с изискванията за хуманно отношение към животните.

В двугодишна работна програма за хуманно отношение към свинете бяха разгледани практиките на рутинно купиране на опашките, при което стриктното и еднакво изпълнение продължава да бъде значително предизвикателство.

Два одита на мониторинга на антимикробната резистентност на коменсалните и зоонозните бактерии установиха редица възможни подобрения на въведените процедури.

От 2013 г. насам огнища на бактерията *Xylella fastidiosa* причиниха сериозни икономически щети на маслиновите и бадемовите насаждения в Италия и Испания. Патогенът застрашава широк спектър от земеделски, градинарски и горски видове в Европа. Редовните одити в държавите членки с огнища имаха за цел да се провери дали прилаганите мерки гарантират ликвидиране, или ако такова не е възможно — ограничаване, с оглед свеждане до минимум на риска от по-нататъшно разпространение в ЕС.

Комисията наблюдава някои подобрения при разрешаването, пускането на пазара и устойчивата употреба на продуктите за растителна защита (ПРЗ). Държавите членки обаче трябва да се справят със слабостите в процеса по предоставяне на разрешения за ПРЗ, оценката на интегрираните системи за борба с вредителите, прегледа на националните планове за действие и изпитването на оборудването за прилагане на продуктите. Съвместно с държавите членки Комисията стартира

процеса по установяване на хармонизирани показатели за риска[35] с цел оценяване на развитието на рисковете, свързани с използването на продукти за растителна защита.

Друга област, в която бе установена необходимост от подобряване на официалния контрол на държавите членки, е свързана с контрола върху биоцидите, които често не са разрешени за пазара, на който се използват.

6. ПОСЛЕДВАЩИ ДЕЙСТВИЯ ОТ СТРАНА НА КОМИСИЯТА И ДЕЙСТВИЯ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

6.1. Систематични последващи действия по отношение на препоръките

Одитите на Комисията обикновено водят до препоръки за коригиращи действия. От държавите членки се изисква да предприемат необходимите действия за тяхното преодоляване[36] и да ги опишат в плановете за действие.

Чрез редовни срещи по пакети от случаи, известни като общи последващи одити, дирекция „Одити и анализи в областта на здравеопазването и храните“ към ГД „Здравеопазване и безопасност на храните“ систематично проследява предприетите от компетентните органи действия в отговор на препоръките, отправени в одитните доклади. Общите последващи одити обхващат всички „отворени“ препоръки във всички сектори, като резултатите се публикуват в профилите на държавите (вж. по-долу).

Този процес продължи да бъде ефективен за справянето с по-голямата част от установените слабости.

В малко на брой случаи, когато резултатите от одита са особено проблемни, се организират специфични за сектора последващи одити за проследяване на действията, които трябва спешно да бъдат приложени от държавите членки.

В края на декември 2018 г. държавите членки предприеха коригиращи действия или представиха удовлетворяващи ангажименти за преодоляване на слабостите в рамките на приемливи срокове:

- по отношение на 96 % от препоръките, произтичащи от одити през цикъла на докладване 2014—2016 г.; и

- по отношение на 95 % от препоръките, произтичащи от одити през цикъла на докладване 2015—2017 г.[37].

---

[35] Член 15, параграф 1 от Директива 2009/128/ЕО за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди — ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71—86.

[36] Членове 45, параграф 3 и 45, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 882/2004 и членове 117, буква а) и 119, буква а) от Регламент (ЕС) № 2017/625.

[37] Показателят за последващо наблюдение се основава на тригодишен непрекъснат цикъл, при който се отчита времето, необходимо на държавите членки за разработване на план за действие в отговор на препоръките от одита, и времето, необходимо за изпълнението на действията.

Специфичните за държавите знания са важни за подготовката на одитите и за информационното осигуряване на процесите на създаване на политики. Поради това дирекция „Одити и анализи в областта на здравеопазването и храните“ към ГД „Здравеопазване и безопасност на храните“ поддържа и публикува профили на държавите. Тяхното актуализиране гарантира прозрачност на процеса.

Тези профили на държавите са обществено достъпни[38] и включват преглед на всички държави членки по отношение на:

- петте последно публикувани одитни доклада;
- оценката на Комисията за действията, предприети от държавите членки в отговор на нейните одити и препоръките от одитите;
- организацията на контрола в държавите членки въз основа на информацията, предоставена от тях;
- съответните връзки към уебсайтовете на държавите членки, предоставени от тях.

6.2. Подкрепа за държавите членки

Комисията подкрепя държавите членки с цел подобряване на техния капацитет за прилагане на правото на ЕС чрез мрежи и обучение.

6.2.1. Мрежи

Дирекция „Одити и анализи в областта на здравеопазването и храните“ е домакин на редица мрежи и работни групи, състоящи се от длъжностни лица от компетентните органи на държавите членки и на държавите — членки на Европейската асоциация за свободна търговия, които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, с цел обсъждане и популяризиране на прилагането на някои аспекти от правото на ЕС.

От 2008 г. насам две мрежи провеждат редовни срещи с цел обмен на опит относно подготовката, изпълнението и докладването за МНПК и прилагането на националните системи за одит (НСО) във връзка с официалния контрол. През периода 2017—2018 г. мрежата за МНПК проведе девет срещи. Срещите бяха посветени най-вече на разработването и финализирането на стандартните образци на формуляри за годишните доклади[39]. Срещата на една от подгрупите през 2018 г. беше посветена на преразглеждането на насоките за подготовката на МНПК[40]. Мрежата за МНПК също така разработи и електронната версия на стандартния образец на формуляр за годишните доклади — инструмента „Годишно докладване относно официалния контрол (AROC)“, за да помогне на държавите членки да се подготвят за прилагането на РОК.

---

[38] На разположение на адрес: https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/country_profiles/index.cfm

[39] Регламент (ЕС) № 2019/723, ОВ L 124, 13.5.2019 г., стр. 1—31.

[40] Решение 2007/363/ЕО на Комисията, ОВ L 138, 30.5.2007 г., стр. 24—49.

Мрежата за НСО проведе 4 срещи през периода 2017—2018 г. Срещите улесниха обмена на опит и на информация за общите проблеми между членовете и доведоха до определянето на добри/най-добри практики, като мрежата инициира преглед на насоките за провеждане на одити[41].

Мрежата на националните звена за контакт на държавите членки за защита на животните по време на транспортиране (НЗК) провежда редовно срещи от 2010 г. насам с цел споделяне на знания по общи проблеми и намиране на решение за прилагане и осигуряване на изпълнението на изискванията в областта на хуманното отношение към животните по време на транспортиране. От 2014 г. насам тази мрежа изготвя консенсусни мрежови документи, които предоставят насоки относно практическото прилагане на изискванията в областта на хуманното отношение към животните, и установява добрите практики за контрол. През 2017 и 2018 г. мрежата на НЗК проведе четири срещи с цел обсъждане на промените в годишните доклади във връзка с контрола относно хуманното отношение към животните по време на транспортиране, транспортирането на телета и транспортирането на животни към държави извън ЕС и при екстремни температури. През 2017 г. мрежата на НЗК финализира мрежовия документ относно износа на живи животни, изнасяни с пътни превозни средства.

Работната група за устойчива употреба на пестициди проведе четири срещи в периода 2017—2018 г. През 2017 г. Комисията публикува първия си доклад относно прилагането на законодателството в областта на устойчивата употреба на пестициди (УУП)[42]. Групата активно обсъди този доклад и прилагането на ДУУП в отделните държави членки, като направи преглед и на техните първоначални национални планове за действие[43]. През 2018 г. акцентът при обсъжданията беше върху хармонизираните показатели за риска, изготвени от Комисията, аспектите на УУП, свързани с околната среда, и предизвикателствата, пред които са били изправени държавите членки по отношение на прилагането на интегрираното управление на вредителите и неговата оценка на равнище земеделско стопанство.

Работни групи относно формулацията на продукти за растителна защита (ПРЗ) и за осигуряване на изпълнението на законодателството в тази област имат за цел преодоляване на основните слабости, установени при поредицата от одити, проведени в периода 2012—2016 г., по отношение на официалния контрол относно пускането на пазара на ПРЗ. През периода 2017—2018 г. беше проведена среща на работната група относно формулацията и анализа на ПРЗ, като акцентът на тази среща беше върху разработването на референтни документи с цел предоставяне на

---

41 Решение 2006/677/ЕО на Комисията, ОВ L 278, 10.10.2006 г., стр. 15—23.

42 Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно националните планове за действие на държавите членки и напредъка, постигнат в изпълнение на Директива 2009/128/ЕО за постигане на устойчива употреба на пестициди.

43 До ноември 2012 г. държавите членки трябваше да приемат за първи път национални планове за действие за прилагане на УУП. Тези планове следва да съдържат количествени цели, общи цели, мерки и срокове за намаляване на рисковете и въздействието на употребата на пестициди. Тези планове следва да бъдат преразглеждани най-малко на всеки пет години.

насоки на държавите членки относно стратегията за анализ и относно тълкуването на резултатите от анализа. Работната група за осигуряване на изпълнението на законодателството в областта на ПРЗ проведе две срещи — една през 2017 г. и една през 2018 г. Една от тези срещи беше организирана под формата на работен семинар, насочен към официалния контрол в големите складове, контрола върху вноса в пристанищата и инспекциите на производителите на продукти за растителна защита. Това осигури на държавите членки полезна основа за подобряване на контролните дейности в тази област.

6.2.2. „По-добро обучение за по-безопасни храни“ (BTSF)

BTSF е инициатива на Комисията, която има за цел организирането на обучение за заинтересованите страни в областите на законодателството на ЕС в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, както и правилата относно здравето на растенията, биологичното земеделие и схемите за качество. Резултатите от контрола на Комисията (например одити) спомагат за установяване на нуждите от обучение. Програмата на инициативата BTSF за периода 2017—2018 г.[44] включваше работни семинари по редица теми, като например превенция и контрол на антимикробната резистентност, готовност на ветеринарните служби за действия при природни бедствия и обучение относно вътрешните одити.

6.3. Осигуряване на изпълнението

Когато държава членка нарушава правото на ЕС, Комисията определя подходящи действия за всеки отделен случай в съответствие с нейния подход „Право на ЕС: по-добри резултати чрез по-добър подход за прилагане“[45]. Тези действия могат да варират от контакти с органите на държавите членки на подходящо равнище с цел гарантиране на правилното прилагане на правото на ЕС до започване на обмен в рамките на EU Pilot и/или производство за установяване на нарушение в случаите, когато е налице ясно и солидно правно основание за това и когато всички други средства за насърчаване на съответствието са били изчерпани. В областта на безопасността на храните инструментите за осигуряване на изпълнението, освен когато става въпрос за нарушение, включват също и налагането на различни защитни мерки. Те могат да варират от предприемането на предпазни мерки относно търговията и движението на животни, растения или хранителни и фуражни продукти до приемането на защитни мерки съгласно съответното законодателство.

---

[44] Вж. https://ec.europa.eu/chafea/food/bookshelf/reports/index_en.htm за годишните доклади на инициативата BTSF.

[45] Вж. https://ec.europa.eu/info/publications/communication-commission-eu-law-better-results-through-better-application_en.

Първото действие, което се предприема при необходимост, е писмо на високо равнище до съответната държава членка, последвано от досъдебната и съдебната фаза на производството за установяване на нарушение[46].

В периода 2017—2018 г. пред Съда на Европейския съюз беше заведено едно дело за установяване на нарушение в областите, обхванати от РОК. През май 2018 г. Комисията реши да сезира Съда на ЕС по отношение на неизпълнението от страна на Италия на задълженията ѝ за подходящо предотвратяване на по-нататъшното разпространение на изискващия карантина вреден организъм *Xylella fastidiosa* в Пулия[47].

7. Заключения

ЕС разполага със стабилна законодателна рамка за контрол на опасностите, свързани с безопасността, във веригата за доставки. Националните органи на държавите членки показаха в годишните си доклади относно официалния контрол, че продължават да изпълняват своята важна роля за осъществяването на мониторинг и проверка чрез организирането на официален контрол дали съответните изисквания на Съюза действително се спазват и изпълняват.

Придружаващият работен документ на службите на Комисията предоставя подробности за контрола, осъществен от страна на Комисията в държавите членки с цел проверка на правилното прилагане и изпълнение на изискванията на Съюза по отношение на законодателството в областта на храните и фуражите, здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита. Резултатите от този контрол показват, че като цяло държавите членки разполагат с необходимите системи за контрол, чрез които се гарантират общоприемливи равнища на съответствие. В рамките на контрола от страна на Комисията обаче продължават да се установяват недостатъци в официалния контрол, като се отбелязва, че все още са налице възможности за подобрение.

Небрежното отношение към безопасността на храните винаги има обратен ефект, който може не само да застраши общественото здраве, но също и да се отрази върху доверието на нашите граждани, както и на нашите търговски партньори в продоволствената система на ЕС като цяло. Не бива да допускаме самодоволство по отношение на безопасността на храните — всички планирани контролни дейности, заложени в МНПК на държавите членки, трябва да се изпълняват. В годишните доклади за 2017 и 2018 година обаче отново се подчертава, че редица държави членки са изправени пред предизвикателства, свързани с осигуряването на подходящи финансови ресурси за извършването на необходимия официален контрол.

Систематичните последващи действия във връзка с препоръките от одитите показват, че държавите членки като цяло предприемат подходящи коригиращи

[46] Член 258 от Договора за функционирането на ЕС.

[47] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_3805

мерки за преодоляване на установените слабости. Освен това в годишните доклади се подчертават текущите усилия на държавите членки за подобряване на ефикасността и ефективността на техния контрол, по-специално чрез по-добри IT системи, анализ на данни, наръчници за качеството и обучение.

С приемането на РОК бяха въведени съществени промени, които ще допринесат за подобряване на официалния контрол.

С цел гарантиране на съгласуваността на МНПК е необходимо всяка държава членка да определи един орган, който е натоварен със задачата да координира подготовката на нейния МНПК и събирането на информация за неговото изпълнение, преразглеждане и актуализиране. В МНПК се посочват стратегическите цели и по какъв начин определянето на приоритетите на официалния контрол и разпределението на ресурсите са съобразени с тези приоритети.

Що се отнася до прозрачността, в РОК се изисква МНПК да се оповестяват публично. Освен това за държавите членки съществува възможност да изпълнят изискванията за прозрачност чрез публикуване на своите годишни доклади.

Въвеждането на стандартен образец на формуляр за годишните доклади, които трябва да бъдат подавани от държавите членки, ще улесни събирането на информация и данни относно официалния контрол, извършван от държавите членки по цялата агрохранителна верига в ЕС, и ще допринесе за по-безпроблемното изготвяне и публикуване на годишния доклад на Комисията.

Като работи в партньорство, Комисията продължава да бъде ангажирана с подкрепата си към държавите членки за непрекъснато подобряване на техните системи за контрол чрез мрежите и инициативата BTSF.